

GRENSER: Christine Nesse går siste året på barnehagelærerstudiet og synes det er nyttig å samarbeide med studenter fra andre fagområder. – Er det lov å ta på tissen til andre? spør hun fireåringene i Nordås barnehage.

Med dukken Henry lærer 4-åringene å sette grenser for egen kropp

– Ingen andre får ta på tissen din uten lov, sier Christine Nesse. Hun er med i et tverrfaglig studentsamarbeid som snart blir obligatorisk.

CATHRINE KRANE HANSEN
cathrine.hansen@bt.no
foto **GABRIEL SKÅLEVIK**

Når fire studenter skal snakke både om førstehjelp og om grensesetting til barn i Nordås barnehage, får de god hjelp av dukken Henry.

– Henry har skjært seg! Hva skal vi gjøre da? spør medisinstudent Mari Torvanger.

– Hente en voksen, svarer fireåringene før barnehagelærerstudent Christine Nesse overtar Henry.

Obligatorisk samarbeid

Sammen med tannpleiestudent Iselin Osmundsen og Eir Høydal som studerer musikkterapi, har de laget et pedagogisk opplegg om kroppen for Nordås barnehage.

De fire studentene er med i TVEPS – Tverrprofesjonell samarbeidslæring. Fra høsten 2020 blir tverrfaglig praksis obligatorisk for alle medisin-, helse- og sosialfagstudenter

POSITIVT: Styrer Per Odnæssveen i Nordås barnehage har god erfaring med TVEPS.

på Universitetet i Bergen og Høgskolen på Vestlandet. Samarbeidsprosjektene kan foregå på sykehjem, i barnehager eller andre steder.

Med dukken i fanget snakker Christine Nesse om en annen form for førstehjelp: å sette grenser for egen kropp.

– Er det lov å ta på tissen til andre? spør hun.

Fireåringene rister på hodet.
– Ingen får ta på tissen din uten lov. Hvis de gjør det, må du si ifra til en voksen. Hvis du ikke blir hørt, må du fortelle det til en til, sier barnehagelærerstudenten.

De fire studentene legger vekt på å snakke naturlig og udramatisk om alt som har med kroppen å gjøre. Da blir det ikke flaut eller vanskelig når man kommer til de mer intime delene, mener de.

Gjøre det ufarlig

– Barn tror gjerne at voksne vet alt og nærmest kan lese tankene deres. Hvis de har fortalt om noe som er galt til en voksen, og det ikke skjer noe, kan de tenke at det gjelder for alle voksne. Det er viktig å snakke mye om slike ting så det blir ufarlig å fortelle

om overgrep, sier Nesse, som blir ferdig utdannet barnehagelærer til våren.

I vinter skrev to studenter i et debattinnlegg at de savnet obligatorisk undervisning om overgrep i barnehagelærerutdanningen. Christine Nesse forteller at temaet er på pensum, selv om man alltid kan ha mer.

– Vi hadde en forelesning om overgrep det første året og vi har en bok på pensum nå: «Si det til noen». Vi studenter må også være flinke til å snakke om dette, det er ikke bare skolens oppgave, sier hun.

Lærer av hverandre

På ulike vis tar de fire studentene for seg kroppen, fra hode til tå, med innlagt sang og en visitt innom tanngården.

– Bestefar har sånne, sier et av barna og peker mot gebisset Osmundsen holder i hendene når hun snakker om tannpuss.

Studentene synes det har vært lærerikt å samarbeide.

– Vi lærer av hverandre. For meg er det greit å vite om musikkterapi og hvordan man kan jobbe med det, sier medisinstudent Torvanger.

– Det er også nyttig å se sin egen utdanning litt utenfra. Da oppdager man at ting som er selv-sagt for oss, kanskje ikke er det for andre, sier barnehagelærerstudent Nesse.

Fornøyd styrer

Barnehagestyrer Per Odnæssveen var også med på «timen om kroppen» sist uke.

– Vi har hatt studenter her i flere år alt og har svært positiv erfaring med TVEPS, sier han.

I etterkant av slike opplegg pleier de ansatte å snakke videre om temaene.

– Kropp er jo noe vi snakker om hele tiden, men disse studentene er veldig flinke. Det er viktig at barna etterpå får bearbeide det som blir snakket om. Betydningen av åpenhet må aldri undervurderes, sier han.

FAKTA

TVEPS

- Står for «tverrprofesjonell samarbeidslæring».
- Ble startet i 2012 som et samarbeid mellom Universitetet i Bergen, Høgskolen på Vestlandet, Fjell kommune og Bergen kommune.
- Siden oppstart har rundt tusen studenter deltatt i tverrfaglige team som tilbringer en dag ved et sykehjem, kontor for hjemmebaserte tjenester eller barnehage.
- TVEPS utvides stadig og høsten 2020 blir det obligatorisk med tverrfaglig praksis for alle de medisin-, helse- og sosialfaglige utdanningene.

Barn tror gjerne at voksne vet alt og nærmest kan lese tankene deres.

Christine Nesse,
barnehagelærerstudent